

جدول وقایع مهم به ترتیب تاریخ وقوع

قبل از میلاد

- تا اواسط هزاره پنجم – عصر حجر در ارمنستان .
- اواسط هزاره پنجم – هزاره چهارم – دوران مس – سنگی در ارمنستان .
- هزاره ۲-۳ – عصر مفرغ در ارمنستان
- قرون ۱۳-۱۵ – اتحادیه قومی هایاسا – آززی .
- قرون ۱۱-۱۳ – اتحادیه قومی نائیری .
- آغاز قرن ۱۲ – اسکان اقوام ارمنی زبان آرمن در فلات ارمنستان ، ایجاد اتحادیه قومی آرمن – شوبریآ .
- نیمه اول قرن ۹ – تشکیل حکومت اورارتو . پادشاهی آرامه .
- سالهای ۷۶۰-۷۸۶ – پادشاهی آرگیشتی اول . برتری اورارتو در آسیای مقدم .
- سال ۷۸۲ – تاسیس شهر اربونی (ایروان) .
- آخر قرن ۷ – پایان مرحله اول تشکیل ملت ارمنی ، پادشاهی رئیس قوم ارمنی ، بارویر .
- آغاز قرن ۷ – انقراض حکومت اورارتو و تاسیس پادشاهی باستانی ارمنی .
- اواسط قرن ۶ – پادشاهی یرواند ساکاواکیاتس و تیگران یرواندیان .

- ۵۲۱-۵۲۲ - قیام ارامنه بر علیه سلطه هخامنشی .
 ۴۰۰-۴۰۱ - گزنفون مورخ یونانی در ارمنستان .
 ۳۳۱ - نبرد گاوکاملا میان اسکندر مقدونی و داریوش سوم هخامنشی واستقلال ارمنستان بدست خاندان پرواندیان .
 قرن ۳ - مبارزه ارمنستان بر علیه تجاوزات سلوکیها .
 آخر قرن ۳ - انقراض حکومت خاندان پرواندیان .
 ۱۸۹-۲۰۱ - ارمنستان تحت سلطه سلوکیها .
 ۱۹۰ - نبرد ماگنسیا میان رومیان و آنتیوکوس سوم سلوکی .
 ۱۸۹ - هایک بزرگ و سوفس مستقل می گردند .
 حدود ۱۶۰-۱۸۹ - پادشاهی آرتاشس اول . تاسیس پادشاهی خاندان آرتاشسیان .
 دهه ۱۷۰ - بنیانگذاری پایتخت آرتاشاد .
 ۵۵-۹۵ - پادشاهی تیگران دوم (تیگران کبیر) .
 دهه ۷۰-۸۰ - تاسیس حکومت جهانگیر ارمنی . تاسیس تیگراناکرد .
 ۶۶-۶۹ - جنگ ارمنستان - روم .
 ۶۶ - عقد قرار داد میان پمپی و تیگران بزرگ در آرتاشاد .
 ۳۴-۵۵ - پادشاهی آرتاوازد دوم .
 ۲۰-۳۰ - پادشاهی آرتاشس دوم .

بعد از میلاد

- ۱ - انقراض حکومت خاندان آرتاشسیان .
 نیمه اول قرن اول - کارگزاران رومی برمسند حکومت ارمنستان .
 ۶۳-۵۴ - جنگ ده ساله ارامنه و پارتها بر علیه روم .
 ۶۶ - تاجگذاری تیرداد اول اشکانی در روم بعنوان پادشاه ارمنستان .
 ۱۱۴ - لشکرکشی قیصر تراپان و اعلام ارمنستان بعنوان یک استان رومی .

- ۱۴۰-۱۱۷ - پادشاهی واغارش اول ، تاسیس واغارشاد .
 ۲۱۵ - آغاز دهه ۱۸۰ - پادشاهی واغارش دوم و خسرو اول . تاسیس حکومت موروثی خاندان اشکانی ارمنی .
 ۲۲۶ - انقراض حکومت اشکانیان در ایران و تاسیس پادشاهی ساسانی .
 نیمه دوم قرن ۳ - ارمنستان تحت سلطه ساسانیان .
 ۳۱۴ - استقرار مسیحیت در ارمنستان بعنوان مذهب حکومتی (رسمی - م) *
 ۳۶۸-۳۶۴ - جنگ چهار ساله ایران و ارمنستان .
 ۳۸۷ - تقسیم ارمنستان بین ایران و روم .
 ۴۰۶ - اختراع حروف ارمنی توسط مسروپ ماشتوتس .
 ۴۲۸ - انقراض خاندان اشکانی ارمنی و پادشاهی باستانی ارمنی .
 ۴۵۱ - قیام عمومی بر علیه ایران ، نبرد آوارایر .
 ۴۸۴-۴۸۱ - دومین قیام عمومی بر علیه ایران ، پیمان صلح نوارساک .
 ۵۳۶ - قیام در ارمنستان بر علیه امپراتوری بیزانس .
 ۶۴۰ - لشکرکشی اعراب به ارمنستان ، تصرف دوین .
 ۷۵۰-۷۴۷ - قیام مردمی بر علیه خلفای عرب .
 ۸۵۴-۸۴۹ - قیام عمومی بر علیه خلفای عرب .
 ۸۸۶ - تاسیس پادشاهی باگراتونی .
 دهه ۸۹۰-۸۸۰ - آغاز نهضت تندراکیان .
 ۹۲۰-۹۱۶ - قیامهای دهقانی در ارمنستان .
 ۹۶۱ - اعلام آتی بعنوان پایتخت ارمنستان .
 ۹۶۸ - تاسیس پادشاهی کارس (واناند) .
 ۱۰۰۵-۱۰۰۰ - نهضت دهقانی در سیونیک . قیام تندراکیان در یک رشته از مناطق ارمنستان .
 ۱۰۲۱ - بیزانس ، واسپوراگان را تصرف می کند . پادشاهی آرزرونی ها از بین می رود .
 * امروزه اکثر محققین معتقدند که مسیحیت در سال ۳۰۱ میلادی به عنوان مذهب رسمی کشور درآمده است - م .

- ۱۰۴۳-۱۰۴۴ - قشون بیزانس سعی در تصرف آنی می نماید . دفاع قهرمانانه پایتخت .
- ۱۰۴۵ - اشغال آنی توسط بیزانس . انقراض پادشاهی باگراتونی .
- ۱۰۴۸ - اولین لشکرکشی سلجوقیان به ارمنستان . ویرانی برخی از نواحی ارمنستان .
- ۱۰۵۳-۱۰۵۵ - سرکوب نهضت تندرکیان .
- ۱۰۶۴ - سلجوقی ها ، استانهای شمالی ارمنستان را تصرف می کنند .
- ۱۰۶۵ - تصرف شهر کارس . انقراض پادشاهی واناند .
- ۱۰۷۱-۱۰۷۲ - سلجوقیان مناطق جنوبی و غربی ارمنستان را تصرف می کنند .
- ۱۰۸۰ - استقرار حکومت ارمنی کیلیکیه
- ۱۱۷۰ - انقراض پادشاهی سیونیک .
- ۱۱۷۴ - آزادی آنی از سلطه سلجوقی .
- ۱۲۰۴-۱۱۹۶ - آزادی ارمنستان شمالی از سلطه امیرنشینان سلجوقی
- استقرار حکومت زاکاریان ها در ارمنستان شمالی .
- ۱۱۹۸ - اعلام پادشاهی ارمنی کیلیکیه .
- ۱۲۲۱-۱۲۲۰ - اولین لشکرکشی مغول به ماوراء قفقاز .
- ۱۲۳۶ - لشکرکشی های جدید مغول . تصرف آنی ، دوین ، گانزاک و کارس .
- ۱۲۴۲ - مغولها ، کارین ، یرزنگا ، وان و سیاستیا را تصرف می کنند .
- ۱۲۴۸-۱۲۴۹ - قیام متحد ارمنی - گرجی بر علیه یوغ مغولها .
- ۱۲۵۹-۱۲۶۱ - قیام جدید ارمنی - گرجی بر علیه سلطه مغولها .
- ۱۳۷۰-۱۳۷۰ - استقرار تسلط اقوام ترکمن قره قویونلو و آق قویونلو در ارمنستان .
- ۱۳۷۵ - انقراض پادشاهی ارمنی کیلیکیه .
- ۱۳۸۶ - اولین لشکرکشی تیمور لنگ به ارمنستان و کشورهای همسایه .
- ۱۴۴۱ - استقرار مجدد مقر کاتولیکوس کل ارمنه در اجمیادزین .
- ۱۵۰۲ - استقرار سلطه صفوی بر ارمنستان .

- ۱۵۱۲ - آغاز فن چاپ ارمنی با انتشار " بارزاتومار " در شهر ونیز ایتالیا .
- ۱۵۱۴ - لشکرکشی ترکهای عثمانی به ارمنستان .
- ۱۵۴۷ - جلسه مخفی اجمیادزین ، که در آن مسئله آزادی ارمنستان مطرح می گردد .
- ۱۵۵۵ - اولین تقسیم ارمنستان میان ترکیه عثمانی و ایران صفوی .
- ۱۵۶۲ - بررسی مسئله آزادی ارمنستان در جلسه مخفی سیاستیا .
- ۱۶۰۴-۱۶۰۵ - مهاجرت اجباری آرامنه توسط شاه عباس ایران و بوجود آمدن مهاجرنشین ارمنی جلفای نو .
- ۱۶۳۹ - تقسیم دوم ارمنستان میان ایران صفوی و ترکیه عثمانی
- ۱۶۷۷ - جلسه مخفی اجمیادزین به رهبری کاتولیکوس ها کوپ جلفائی . مسئله آزادی ارمنستان بار دیگر بررسی می شود .
- ۱۶۹۹ - جلسه ملیکهای سیونیک در آنگاکوت و اعطای اختیار تام به اسرائیل اوری جهت انجام مذاکرات دیپلماتیک با شاهزاده فالس و دربار روسیه .
- ۱۷۰۱ - اسرائیل اوری در مسکو ، مذاکرات او با دربار روس .
- ۱۷۱۱ - مرگ اسرائیل اوری .
- ۱۷۱۷ - تاسیس اتحادیه مخیتاریان در جزیره لازار مقدس ونیز .
- ۱۷۲۲ - لشکرکشی ارتش روی به ماوراء قفقاز به رهبری پتر کبیر .
- ۱۷۲۲-۱۷۲۸ - نهضت های آزادی بخش سیونیک به رهبری داویت بیگ ، نهضت آزادی بخش در آرتساخ (قره باغ) .
- ۱۷۲۴ - انعقاد پیمان کمک متقابل ارمنی - آذربایجانی بر علیه اشغالگران ترک . دفاع قهرمانانه ایروان .
- ۱۷۲۷-۱۷۲۵ - شکست بزرگ قشون ترک در آرتساخ .
- ۱۷۲۷ - نبرد قهرمانانه هالیزور . پیمان آرامنه و ایران بر علیه اشغالگران ترک .
- ۱۷۶۴-۱۷۶۰ - شرکت آرامنه هند در جنگهای رهایی بخش خلق هند بر علیه استعمارگران انگلیسی در بنگال .

- ۱۷۶۲ - هوسپ امین وارد مسکو شده با دربار روسیه مذاکره می نماید .
- ۱۷۷۲ - به همت و کوشش شاهامیرشاهامیریان در شهر مدرس هندوستان چاپخانه ارمنی تاسیس می شود که در همانجا "نورتتراک ورکوچی هوردوراک" *، کتاب معروف موسس باغرامیان چاپ می رسد .
- ۱۷۷۸ - مهاجرت ارامنه کریمه به روسیه و تاسیس مهاجرنشین ارمنی نخجوان نسو (۱۷۸۱-۱۷۸۵) .
- ژانویه ۱۷۸۵ - مذاکرات آرغوتیان و لازاریان با ژنرال سوورف و شاهزاده پوتیومکین . مسئله آزادی ارمنستان بررسی می شود .
- ۱۷۹۴-۱۷۹۶ - اولین نشریه ادواری ارمنی "آزدارار" ، توسط هاروتیسیون شماونیان در شهر مدرس هندوستان انتشار می یابد .
- ۱۷۹۶ - لشکرکشی آقامحمدخان به ماوراء قفقاز . کشتارهای جمعی در تفلیس که دراین زمان سایات نووا کشته می شود .

با پوزش بسیار خواهشمند است قبل از مطالعه کتاب غلطهای
زیرا تصحیح فرمائید :

صفحه	سطر	غلط	درست
۱۲	ماقبل آخر	نفوس	نیل
۲۳	۲	شما	شمال
۲۸	۶	ظربات	ضربات
۳۸	۱۰	در رابطه با بارویر	در رابطه با بارویر
۱۰۷	پاورقی	Vokstanik	Vostanik
۱۱۱	۳	نبوشته	نوشته
۱۱۲	۶	گانی	گارنی
۱۲۷	پاورقی	Aspectutyun	Aspetutyun
۱۲۸	۸	درمی گردید	می گردید
۱۳۵	۱۳	مامیکینیان	مامیکنیان
۱۴۱	پاورقی	زتیونسپان	زیتونسپان
۱۵۸	۲۳	مفلول	مفلوب
۱۶۰	۵	شرق	شرف
۱۷۱	۶	ابتداد	ابتدا
۲۱۷	۲	شهرت	شهر
۲۲۵	۱۲	معزی	مغری
۲۳۰	۱۰	متسرف	متصرف
۲۳۲	۲	شاجاعانه	شجاعانه
۲۴۴	۲۳	دهه های اول قرن	دهه های اول قرن دهم
۲۴۵	۱۳	شمی شزد	میشود
۲۵۸	۴	سکنن	سکنه
۲۸۵	۱	مشهود	مشهور

